

EEN VROLIJKE OPTOCHT OP KETI KOTI

Een vrolijke optocht op Keti Koti

Auteur Henna Goudzand Nahar
met tekeningen van Brian Elstak

THEMA'S IN HET BOEK:

- KETI KOTI
- SURINAME
- SLAVERNIJGESCHIEDENIS
- VRIENDSCHAP
- THUIS

ISBN 9789000388738 | Prijs € 12,99
Uitgeverij Van Holkema & Warendorf
Lessuggesties door De Gouden Zebra

Een vrolijke optocht op Keti Koti

Een van de eerste boeken voor beginnende lezers over Keti Koti. Bas mag met zijn vriendin Joeme mee naar Suriname, waar hij ervaart hoe het is om in een ander land te wonen met andere gebruiken en tradities. Zo leert hij ook de betekenis van Keti Koti en de slavernijgeschiedenis. Samen terug in Nederland doen ze er alles aan om de Bigi Spikiri-optocht samen met hun klas te vieren. Dit is de vrolijke optocht die op de ochtend van Keti Koti wordt gehouden, de dag waarop de slavernij werd afgeschaft.

Gebruik het boek om met kinderen te praten over Keti Koti en het slavernijverleden.

Startopdracht

Is het bijna 1 juli? Zijn er kinderen in de klas die Keti Koti vieren? Willen zij hier iets over vertellen? Start een groepsgebesprek over Keti Koti.

1. Keti Koti

Instructie

- Lees samen pagina's 18, 19 & 20 en laat een foto zien van Keti Koti.
- Vertel: 'Keti Koti is op 1 juli en betekent letterlijk "Ketenen verbroken". Zo heet de dag waarop in Nederland, Suriname en de Caribische eilanden elk jaar de slavernij herdacht wordt en de vrijheid gevierd wordt.' (Keti Koti wordt ook Emancipation Day en Dia di Abolishon genoemd.)
- Geef leerlingen in tweetallen een groot (A3) wit blad en laat hen Keti Koti midden op het blad schrijven. Zij gaan tijdens verschillende rondes met opdrachten veel leren over Keti Koti.

NODIG:

- HET BOEK
- A3-PAPIER
- DIGIBORD
- AFBEELDINGEN VAN KETI KOTI (ONLINE TE VINDEN)

Ronde 1. Voorkennis ophalen

- Bespreek met de kinderen:
 - Wat heb je in het boek geleerd over Keti Koti?
 - Wat weet je zelf nog meer over Keti Koti?
 - Ken je iemand die Keti Koti viert?
- Schrijf op of teken wat je over Keti Koti weet.

Ronde 2. Kennis over het slavernijverleden

• Vertel: 'Keti Koti is een vrolijke feestdag, maar het gaat dus ook over een heel serieus onderwerp: slavernij.'

- Vraag de kinderen of ze ooit van slavernij hebben gehoord.

• Bekijk dit filmpje:

<https://www.kidsweekindeklas.nl/boekentips-ke-ti-koti-suriname/>

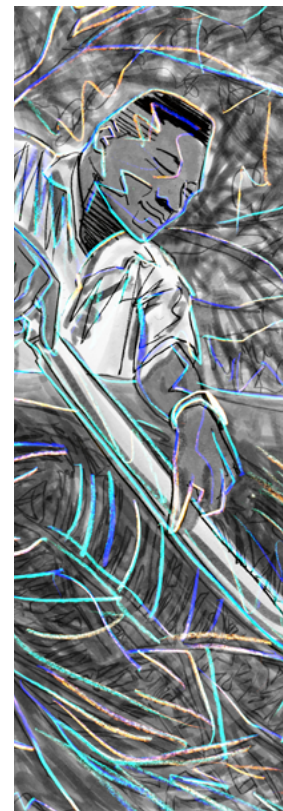
• Bespreek na:

Tijdens de slavernijperiode moesten tot slaafgemaakte mensen werken op plantages. Nederlanders verhandelden mensen. Zij namen mensen mee uit Afrika of Azië (zonder dat zij dit wilden!) en brachten hen naar Suriname of het Caribisch gebied (Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Maarten, Sint-Eustatius). Deze mensen werden gedwongen om te werken. Zij kregen geen salaris. Ook werden zij vaak heel slecht behandeld.

- Wat voel jij als we praten over de slavernij? (Woede, verdriet, onbegrip?)

- Vroeger werd er bijna nooit over slavernij gesproken. Alsof het nooit gebeurd is. Wat vind je daarvan?

- Vind je het belangrijk eerlijk te zijn over de geschiedenis van de slavernij?

Ronde 3. Keti Koti vieren

• Bekijk een paar afbeeldingen van Keti Koti:

- Wat dragen mensen op Keti Koti?

- Wat doen mensen op Keti Koti?

- Heb je zelf wel eens Keti Koti gevierd?

- Weet je waar Keti Koti in de buurt gevierd wordt?

- Zouden jullie met de klas Keti Koti willen vieren?

EXTRA

ZOEK OP OF ER IN DE BUURT KETI KOTI WORDT GEORGANISEERD EN OF JE HIER ALS KLAS AAN KUNT DEELNEMEN. EN ZO NIET: DAN KUNNEN JULLIE HET VAST IN DE KLAS/OP SCHOOL VIERN!

Ten slotte

• Vraag de kinderen: 'Wat vind je dat iedereen moet weten over Keti Koti?'

EXTRA

Wil je verder praten met de klas over het onderwerp slavernij? Hieronder vind je goede lessuggesties over het slavernijverleden:

- <https://www.slavernijenij.nl/de-afschaffing/ke-ti-koti/>
- <https://www.tropenmuseum.nl/nl/onderwijs/lesmaterieel-voor-de-klas-thuis/feest-ke-ti-koti-0>

2. Leesbeleving: Thuis & Suriname

Instructie

- Vertel: 'Nina, de moeder van Joeme, is opgegroeid in het inheemse dorp Galibi dat in Suriname ligt. Bas mag met de familie van Joeme mee naar Suriname. Zij logeren bij de oma van Joeme thuis. Bas leert veel over de gebruiken en tradities in Suriname.'
- Lees de pagina's 25 t/m 32 voor. Gebruik onderstaande opdrachten om te praten over Suriname.

Suriname

Als Bas in Suriname aankomt, kijkt hij zijn ogen uit. Het eerste dat hem opvalt, is dat er geen rijtjeshuizen of flats zijn, maar huizen op hoge of lage palen.

- Wat zijn de andere dingen die hem opvallen tijdens hun reis naar Galibi?
- Welke dieren vind je hier die niet in Nederland leven?
- Ben jij wel eens in Suriname geweest? Weet jij nog meer over Suriname?
- Ken je iemand uit Suriname?
- Wat zou jij graag willen zien/bezoeken in Suriname?

Galibi en Paramaribo

Laat de afbeeldingen van Galibi en Paramaribo zien op het digibord.

- Wat valt je op aan de kleuren en de natuur?
- Is Galibi een dorp of een stad?
- Wat kun je vertellen over de reis van Joeme en Bas naar Galibi?

Thuis

Deel een blaadje en tekenmateriaal uit aan de kinderen.

- Hoe ziet het huis van de oma van Joeme eruit? Kun je het tekenen?
- Is dat anders dan jouw huis? Zo ja, wat is er dan anders?
- Waar zou jij het liefste willen wonen en waarom?
- Teken je eigen droomhuis.

Suriname en ik

Lees pagina 45 voor en vraag:

- Wat vindt Bas van Suriname?
- Vind jij dat ook?
- Zijn er dingen die jij zou willen leren, zoals zelf een boot of brood maken?
- Wat doen jullie zelf thuis? Maken jullie bijvoorbeeld zelf brood thuis? Bouwen jullie je eigen boot?
- Wat zou jij nog meer van Suriname willen weten?

NODIG:

- HET BOEK
- AFBEELDINGEN VAN PARAMARIBO EN GALIBI (ONLINE TE VINDEN)
- EEN BLAADJE EN TEKENMATERIAAL
- DIGIBORD

3. Gebruiken, tradities en familiegeschiedenis

Instructie

- Bespreek aan de hand van onderstaande opdrachten de verschillen tussen gebruiken thuis met de klas. We gaan het hebben over eetgewoontes, tradities en familiegeschiedenis.

Gebruik: eetgewoontes

- Ga met de kinderen in gesprek:
 - Wat ontbijten Bas en Joeme in Suriname?
 - Wat eet jij graag als ontbijt?
- Laat iedereen opschrijven wat die in de ochtend en de avond heeft gegeten.
- Vraag kinderen in tweetallen te overleggen.
- Bespreek daarna klassikaal de resultaten.

Zijn er veel verschillende gerechten en eetgewoontes in de klas?

- Laat verschillende gerechten uit verschillende landen zien op het bord. Kunnen de kinderen raden waar het vandaan komt?
 - Wat zou je wel eens willen proeven?
 - Heb je wel eens bij iemand gegeten ('s middags of 's avonds) die andere eetgewoontes had dan jij? Hoe vond je dat?

Tradities & familiegeschiedenis

In het boek lees je over verschillende tradities van de familie van Joeme. Voor Bas zijn veel van deze tradities nieuw.

- Welke tradities van de familie van Joeme leert Bas kennen? (Keti Koti, verjaardag vieren, kledij, weet jij er nog meer?)
- Vraag de kinderen of ze wel eens bij andere mensen thuis iets geleerd hebben over tradities die zij niet kenden.
- Verdeel de klas in groepjes en laat hen elkaar interviewen:
 - Welke traditie van jouw familie vind jij belangrijk?
 - Waarom? Wat is het verhaal erachter?
 - Ken jij de geschiedenis van je opa en oma en/of van overgrootouders?
 - Is het belangrijk om je eigen geschiedenis te kennen? Waarom?
 - Heb je vrienden of klasgenoten die een andere culturele achtergrond hebben dan jij?
 - Praat je daar wel eens met hen over?
 - Wat vind je leuk om te vertellen over jouw tradities thuis?
- Bespreek of er een traditie is die de hele klas samen kan vieren, zoals Bas en Joeme met Keti Koti hebben gedaan.

NODIG:

- AFBEELDINGEN VAN VERSCHILLENDE GERECHTEN UIT VERSCHILLENDE LANDEN
- SCHRIJFBLAADJE
- DIGIBORD

EXTRA

KIES EEN MIDDAG UIT DAT IEDEREEN ZIJN LIEVELINGSGERECHT (HAPJE) VAN THUIS MEE MAG NEMEN. MAAK ER EEN FEESTJE MET ALLERLEI WERELDSE GERECHTEN VAN MET DE KLAS!

4. Dubbele betekenis van woorden

Instructie

Bas en Joeme hebben lol met dubbele betekenis van woorden.

- Lees de eerste twee pagina's van het eerste hoofdstuk voor. Vraag kinderen tijdens het luisteren goed op te letten of ze woorden horen met een dubbele betekenis.
- Vraag leerlingen alle woorden op te noemen.
- Verdeel de klas in groepje. Schrijf tien woorden op het bord die een dubbele betekenis hebben. Ieder groepje mag proberen zo snel mogelijk de dubbele betekenissen te raden. Bijvoorbeeld: golf, kan, kennis, middel, overdrijven, raken, zitten, sloop, stof, wacht, week, bank. Welk groepje is het snelst?
- Weten kinderen nog meer woorden met een dubbele betekenis?
- Je kunt gedurende de week als je even tijd over hebt taalspelletjes doen met deze woorden. Denk bijvoorbeeld aan het uitbeelden of tekenen van de woorden, waarbij de andere kinderen in de klas deze moeten raden.

NODIG:

- HET BOEK
- DIGIBORD

